

Indenlandsk efterspørgsel opretholder væksten

Vækst på 2,9 pct.
i 1998 -
men lille tilbagegang
i 4. kvartal

Målt i forhold til 4. kvartal 1997 vokser BNP i faste priser med 2,7 pct. i 4. kvartal 1998, og for hele 1998 stiger BNP med 2,9 pct. i forhold til 1997. Den sæsonkorrigerede værdi af BNP i 4. kvartal 1998 falder med 0,1 pct. i forhold til foregående kvartal. Denne tilbagegang skal dog ses i lyset af et ekstraordinært højt niveau i 3. kvartal, præget af indhentning af produktionstabt fra konflikten på arbejdsmarkedet i foråret 1998

Eksporten bidrager
negativt til væksten

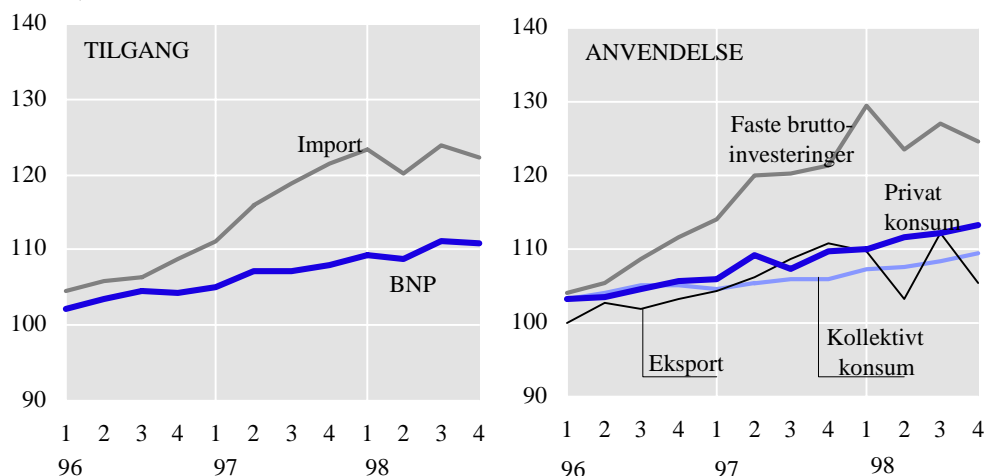
Det lille fald i det sæsonkorrigerede BNP i 4. kvartal skyldes først og fremmest et markant fald i eksporten på 6,1 pct., som isoleret set bidrager til en reduktion af BNP på ca. 2 pct.. Faldende import samt positive vækstbidrag fra konsum og lagerinvesteringer neutraliserer imidlertid næsten eksportnedgangens effekt på BNP.

Året 1998

Aktiviteten for 1998 som helhed kendetegnes ved voksende produktion, beskæftigelse og lønninger samt relativt stærkt stigende indenlandsk efterspørgsel. Væksten i den indenlandske anvendelse er bredt sammensat, og både forbrug og investeringer bidrager ligeligt til den økonomiske fremgang. I forhold til 1997 er væksten i det private konsum stort set uændret, og det offentlige konsum vokser noget stærkere. Væksten i de faste bruttoinvesteringer er aftagende gennem året, men ligger dog stadig relativt højt. Forbruget er steget mere end indkomsterne, hvilket betyder at opsparelskvoten falder i 1998. Sammen med stigende investeringer har dette medført, at der i 1998 er underskud på betalingsbalancens løbende poster for første gang siden 1989.

Nationalregnskabets hovedstørrelser. Sæsonkorrigerede værdier i 1990-priser

Indeks, 1. kvartal 1995=100

Vækst i faste bruttoinvesteringer dæmpes yderligere i 4. kvartal ...

De *sæsonkorrigerede* faste bruttoinvesteringer falder i 4. kvartal med 1,9 pct. i forhold til 3. kvartal. Bortset fra boligbyggeriet er der fald i alle investeringsarter i 4. kvartal. De samlede faste bruttoinvesteringer for året 1998 er 6,1 pct. større end i 1997. De faste bruttoinvesteringer voksede i 1997 med 10,6 pct. i forhold til året før.

... mens lagrene vokser

Lagerinvesteringerne stiger i 4. kvartal og dermed bidrager lageropbygningen i 1998 med 0,9 procentpoint af den samlede BNP-vækst på 2,9 pct.

Tabel 1.

Forsyningsbalance. Real vækst. Sæsonkorrigerede værdier 4. kvartal 1998

	1998	1997	1998			
	4. kvt.	4. kvt.	1. kvt.	2. kvt.	3. kvt.	4. kvt.
	mia. kr. ¹ — vækst i pct. i forhold til foregående kv. —					
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	300,6	0,8	1,2	-0,6	2,2	-0,1
2. Import af varer og tjenester	95,1	2,2	1,4	-2,5	3,1	-1,3
3. Tilgang i alt = anvendelse i alt	395,7	0,9	1,4	-1,3	2,8	-0,7
4. Eksport af varer og tjenester	100,4	2,2	-1,1	-5,8	8,5	-6,1
5. Privat konsum	157,8	2,4	0,3	1,3	0,6	1,0
Heraf:						
Anskaffelse af køretøjer	6,8	18,3	-0,1	1,7	5,1	-3,3
Øvrige varer	77,6	2,0	-0,2	1,7	0,9	1,3
Tjenester	69,7	1,2	0,7	0,5	-1,0	1,9
6. Kollektivt konsum	75,5	0,0	1,4	0,2	0,5	1,2
7. Faste bruttoinvesteringer	62,8	0,8	6,8	-4,5	2,6	-1,9
Heraf:						
Boligbyggeri	14,0	3,2	-0,8	-1,7	4,6	2,1
Øvrige byggeri og anlæg	18,3	2,9	0,4	-6,2	2,4	-0,8
Maskiner, transportmidler mv.	25,5	-3,5	8,4	-3,4	4,6	-8,2
Øvrige faste bruttoinvesteringer	5,0	-0,3	18,3	2,9	1,9	-0,8
8. Lagerforøgelse ²	-0,8	-1,1	0,8	0,3	-0,2	1,0

¹ Årets priser. Ikke sæsonkorrigerede værdier.

² Ændring i lagerforøgelse i procent af BNP i foregående periode.

Privat konsum vokser fortsat støt

Det private konsum stiger med 1,0 pct. i 4. kvartal i forhold til 3. kvartal 1998 (jf. tabel 1). Anskaffelse af køretøjer viser et mindre fald på 3,3 pct. Dette fald er dog påvirket af det høje niveau i 3. kvartal. Den reale vækst i det private bilkøb var på 5,5 pct. for hele året 1998.

Svag eksportudvikling ...

Som nævnt ovenfor falder eksporten i 4. kvartal. I 1998 under ét vokser eksporten realt kun med 0,1 pct. og bidrager dermed ikke til væksten i årets BNP. Den *sæsonkorrigerede* værdi af importen viser også et mindre fald i 4. kvartal, men vokser realt med 4,7 pct. for hele 1998.

... giver underskud på betalingsbalancen

Den ugunstige udvikling i udenrigshandelen med varer og tjenester medvirker stærkt til forringelsen af Danmarks betalingsbalance. Nationalregnskabets fordringerhvervelse, netto, som stort set svarer til betalingsbalancens løbende poster ekskl. Færøerne og Grønland, viser et underskud på 19 mia. kr. for 1998 mod et overskud på ca. 3,3 mia. kr. i 1997.

Tabel 2.

Forsyningsbalance. Ikke-sæsonkorrigerede værdier 4. kvartal 1998

	1997		1998			
	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1.-4. kv.
	— årets priser, mia. kr. —					
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	288,1	287,4	288,1	290,6	300,6	1 166,6
2. Import af varer og tjenester	97,7	98,1	93,6	95,2	95,1	382,0
3. Tilgang i alt = anvendelse i alt	385,8	385,5	381,7	385,7	395,7	1 548,6
4. Eksport af varer og tjenester	107,9	101,1	95,9	104,7	100,4	402,2
5. Privat konsum	150,8	144,1	151,1	147,1	157,8	600,1
6. Kollektivt konsum	71,0	72,7	74,7	74,9	75,5	297,7
7. Faste bruttoinvesteringer	60,8	59,5	60,0	60,3	62,8	242,6
8. Lagerforøgelser	- 4,7	8,2	0,0	- 1,3	- 0,8	6,1
	— 1990-priser, mia. kr. —					
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	255,7	252,4	251,6	254,0	262,6	1 020,6
2. Import af varer og tjenester	98,3	98,3	93,9	96,2	98,7	387,1
3. Tilgang i alt = anvendelse i alt	354,0	350,8	345,5	350,2	361,3	1 407,8
4. Eksport af varer og tjenester	103,9	97,6	92,6	101,1	98,8	390,1
5. Privat konsum	133,4	125,7	131,1	127,4	138,0	522,2
6. Kollektivt konsum	60,8	62,1	62,9	62,8	62,9	250,6
7. Faste bruttoinvesteringer	58,7	57,9	57,8	57,1	59,7	232,5
8. Lagerforøgelser	- 2,8	7,5	1,2	1,8	1,8	12,3
	— årlig real vækst i pct. —					
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	3,3	4,2	1,3	3,7	2,7	2,9
2. Import af varer og tjenester	11,5	13,8	0,9	4,5	0,4	4,7
3. Tilgang i alt = anvendelse i alt	5,5	6,7	1,2	3,9	2,0	3,4
4. Eksport af varer og tjenester	7,7	8,3	- 5,5	3,4	- 4,9	0,1
5. Privat konsum	4,1	3,6	2,4	4,6	3,4	3,5
6. Kollektivt konsum	0,9	2,7	2,0	2,0	3,5	2,6
7. Faste bruttoinvesteringer	7,2	14,4	3,0	6,2	1,7	6,1
8. Lagerforøgelser (i pct. af BNP)	0,5	0,5	1,3	- 0,1	1,7	0,9
	— procent —					
1. Opsparingskvoten ¹	18,3	22,8	19,1	22,1	17,4	20,4
2. Lønkvoten ²	60,7	64,1	64,8	64,5	62,8	64,0

¹ Bruttoopsparing i pct. af disponibel bruttonationalindkomst (BNI).

² Lønninger og arbejdsgiverbidrag i pct. af bruttofaktoriindkomst (BFI).

Tabel 3.

Bruttoværditilvækst og beskæftigelse fordelt på erhvervshovedgrupper 4. kvartal 1998. Sæsonkorrigerede værdier

	1998		1997			
	4. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.
Bruttoværditilvækst (BVT)	mia. kr. ¹ — vækst i forhold til foregående kv. —					
1. Landbrug mv.	7,3	4,2	0,5	3,1	-5,1	-3,0
2. Private byerhverv ²	191,1	0,2	1,4	-1,1	3,0	-0,4
3. Offentlig forvaltning og service	58,3	0,6	0,6	0,3	0,4	0,2
4. I alt	256,7	0,5	1,2	-0,6	2,0	-0,4
Beskæftigelse	antal personer ³ — ændring i forhold til foregående kv. —					
1. Landbrug mv.	102 900	-700	-700	-700	-800	-900
2. Private byerhverv ²	1 751 200	17 600	7 700	15 900	13 700	12 200
3. Offentlig forvaltning og service	816 400	3 600	2 400	2 200	2 100	500
4. I alt	2 670 500	20 500	9 500	17 500	15 000	11 800

¹ Årets priser. Ikke-sæsonkorrigerede værdier.

² Inkl. råstofudvinding og offentlige virksomheder.

³ Ikke-sæsonkorrigerede antal.

Fortsat stigende beskæftigelse ...

Beskæftigelsen øges stadig, og antallet af beskæftigede personer i 4. kvartal 1998 er ca. 54.000 større end i tilsvarende kvartal året før. Den største del af beskæftigelsesfremgangen (ca. 46.000 personer) finder sted i den private sektor, hvor navnlig industrien og bygge- og anlægsvirksomhederne ansætter flere personer. Beskæftigelsen i offentlig forvaltning og service stiger ca. 7.000 personer i forhold til 4. kvartal 1997. De *sæsonkorrigerede* tal viser, at beskæftigelsen i 4. kvartal 1998 er ca. 12.000 personer højere end i 3. kvartal, og at fremgangen især finder sted i private byerhverv (jf. tabel 3).

... og højere lønninger

Lønsummen pr. beskæftiget lønmodtager er i 4. kvartal 1998 i gennemsnit 5,0 pct. højere end i 4. kvartal 1997. Sammen med den stigende beskæftigelse har dette medført en fortsat stigning i lønkvoten, der for året 1998 er på sit højeste niveau siden 1991.

Tabel 4.

Konto for udlandet. Årets priser 4. kvartal 1998

	1998				1997	
	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1.-4. kv	1.-4. kv
	— mia. kr. —					
1. Eksport af varer og tjenester	101,1	95,9	104,7	100,4	402,2	405,3
2. Import af varer og tjenester	98,1	93,6	95,2	95,1	382,0	369,3
3. Overskud på vare- og tjenestebalancen	3,0	2,3	9,5	5,3	20,2	35,9
4. Faktorindkomst og overførsler fra udland, netto	-6,8	-8,9	-5,5	-18,2	-39,3	-33,3
5. Fordringserhvervelse, netto	-3,7	-6,2	3,8	-12,9	-19,0	3,3
	— procent af BNP —					
6. Fordringserhvervelse, netto	-1,3	-2,2	1,3	-4,3	-1,6	0,3

Revisioner

Der er foretaget mindre revisioner af tidligere offentliggjorte tal for de tre første kvartaler af 1998. De kvartalsvise nationalregnskaber for perioden før 1. kvartal 1998 er uændrede.

Sådan får De mere information

Detaljerede oplysninger offentliggøres i *Nationalregnskab og betalingsbalance* (Statistiske Efterretninger), i DSTB (Databank Konjunktur og Nøgletal) og i ESTB (Erhvervsstatistisk Databank).

Kilder og metoder

Beregningerne er baseret på den løbende konjunkturstatistik, der anvendes som indikatorer til fremskrivning af tallene fra de foreløbige og endelige årlige nationalregnskaber. Et detaljeret varebalancesystem anvendes til efterfølgende at sikre konsistens med nationalregnskabets begrebsapparat. De første offentliggørelser af kvartalstal vil ofte indeholde skønsmæssige korrektioner, hvorfor tallene vil være behæftet med nogen usikkerhed.

Næste offentliggørelse

Nationalregnskab 1. kvartal 1999 forventes offentliggjort ultimo juni 1999.

Henvendelse

Timmi Graverson (metode), tlf. 39 17 38 65, trg@dst.dk
Bente Jacobsen (tal), tlf. 39 17 30 62, bbj@dst.dk